

Nr 311.

Av herr **Lindhagen**, om instiftande av en reformerad åborätt för upplåtande av kronojord för jordbruksändamål med bevarande av kronans äganderätt till jorden.

Egnahemspropositionen nr 236 sysslar särskilt även med arrendegnahem, en vilseledande benämning då alla bemödanden skola inläggas på att de så snart som möjligt skola bli äganderättsegnahem. Arbetaresmåbruken upplåtas som om det vore en självskriven sak också med gammaldags äganderätt. Staten har instiftat tomträtt för att städerna skola kunna behålla sin jordegendom. Stockholms stad har under mitt ordförandeskap i beredningarna nu lyckats skapa en tomträtt, som förenar den gamla äganderättens fördelar med avlägsnande av dess nattsidor. Tomträtt användes för alla slags upplåtelser av jord till bebyggande av stadens omfattande lantegendomar.

Varför skall icke även staten finna det naturligt och framtidstryggande för folket — på samma gång den förbehåller sig en måttlig och pålitlig intäkt av domäner — att den som regel bibehåller äganderätten till sin jord. På senare tider har försiggått *den fjärde förskingringen av statens jordegendomar* efter de föregående förskingringarna till präster, adel och plutokrati. Socialdemokraterna framlade en gång efter långvariga och kostsamma utredningar med initiativ från både liberaler och socialdemokrater en lag om *åborätt*, motsvarande för jordbruk lagen om *tomträtt* för städerna. Lagen var utan omtanke tillagad för sin tillämpning till skillnad från vad som skedde med gemensamma bemödanden för tomträtten i Stockholm. Åborätten kunde icke intecknas för lån såsom tomträtten.

Det hemställes även på de ytterligare skäl, som närmare angivits i motionen nr 214 sid. 12—17 i motionshäftet,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t påkalla, att för disponerande av statens egen jord för jordbruksändamål instiftas ett institut, kallat åborätt, jämförligt med tomträtt efter Stockholms stads förebild, och omfattande även s. k. arrendegnahem och arbetarsmåbruk genom förbättringar i gällande åborättslag för ändamålet.

Stockholm den 19 april 1939.

Carl Lindhagen.

